

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Liber Primvs. De Illyrico.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13167

queat. Hæc porrò pars adeò necessaria homini qui literas profiteatur, vt hanc qui nescierit verè ἀμύσος dici queat. Quare plus illa diligentia à nobis exegit; immo & plus laboris, vt ex tam multis quæ nobis offerebantur ea feligeremus, quibus lectoris animus reficeretur varietate, non multitudine obrueretur.

LIBER PRIMVS.

De Illyrico.

PVD antiquissimos Scriptores populi supra Adriam degentes *Hypoborei* dicebantur, vt pluribus in appendice Germaniæ suæ demonstrare conatur Philippus Cluuerius. Sed hanc quæstionem vt pote minùs necessariam omittamus, & obseruemus antequam vlteriùs progrediamur Illyricum apud antiquos Auctores quatuor modis constitutum esse.

Primò latissimè; & sic inchoatur à Galliâ lacùque Brigantino *de Constance*, indè ad Pontum-Euxinum porrigitur, idèmq; à mari supero ad Danubium, quibus terminis Istri, atque Carni, gentes Illyriæ Straboni, continentur; & à monte Hæmo supra Thraciam ad Danubij ostia. Meminit eius diuisionis Strabo lib. 7. cui etiam addere poteris Daciam, ex quo eam Traianus in formulam prouinciæ redegit; atque ita ab Hæmo monte, ad Carpathum Sarmatiæ limitem protendetur.

Secundò, magis restringitur, & ab Illyrico, Dacia, atque Mysia reuelluntur; quæ notio Illyrici ex Ptolemæo potest erui.

Tertiò, Suetonius in Tiberio Illyricum magis videtur præmere, qui ei conterminum Noricum facit: & nos methodi causa sic Illyricum vsurpabimus, & ab eo Noricum, Rhætiam, atque Vindelsiam detrahemus, vt Illyricum strictè sumptum, atque Pannonias tantùm complectatur.

Quartò denique, strictè sumitur pro Regione quæ supero Mari

incumbit, & diuiditur in Liburniam, atque Dalmatiam; cuius est crebra mentio apud Geographos.

CAPVT PRIMVM.

Historica Illyrici.

§. I. De Illyrico latè sumpto.

NVM. I. *Nomen.*

NOMEN habet ab Illyrio Cadmi filio, vt vult Eustathius, vel vt Appianus in Illyricis filio Polyphemi Siculi, & Galatæ, ex quâ susceptos quoque ait Gallum, & Celtum, Gallorum & Celtarum parentes. Nos eius familiæ Stemma hîc proponimus, tibi neque hoc libro, neque sequenti futurum inutile.

STEMMA FAMILIÆ POLYPHEMI
ex Appiano in Illyricis.

N V M. 2. *Quantitas.*

QVANTITAS apud Strabonem lib. 7. ex loquendi more Græcorum, secundum *longitudinem* est dierum $\tau\epsilon\iota\acute{\alpha}\lambda\omicron\nu\tau\alpha$, *latitudo* autem $\pi\acute{\epsilon}\nu\tau\epsilon$: mirum tamen quomodo postea idem Strabo arguat Theopompum dicentem Illyricum 30. diebus peragrari posse, quasi ampliores ei fines assignarit. Romani autem apud eundem Strabonem *longitudinem* eius putant esse sex millium stadiorum, *latitudinem* mille atque ducentorum.

Ptolemæus autem Illyricum sumptum à Brigantino lacu ad Scordum montem secundum *longitudinem* facit stadiorum 7083. *latitudinem* autem à Iaderâ ad flexum Borealiorem Danubij, stadiorum 2084.

N V M. 3. *Qualitas.*

TOTA Illyrici ora commodis est instructa portubus, contrâ ei opposita Italiæ importuosa. In eo campi aprici, ubi & vites, & olea optimè crescebant, nisi in quibusdam locis asperioribus. Sed antea hanc regionem incultam fuisse, quia negligebatur, vel ob incolarum latrocinia: sic Strabo lib. 7.

§. 2. *De Illyrico strictè sumpto.*

N V M. 1. *Nomen.*

NOMEN supra expendimus paragrapho superiori.

N V M. 2. *Quantitas.*

QVANTITAS secundum *longitudinem* desumitur ab Arsiâ Fl. ad limitem Macedonicum, & iuxta Ptolemæi computum porrigitur ad 3750. stadia. *Latitudo* à Iaderâ ad flexum Danubij Borealem 2084. stadiorum.

N V M. 3. *Qualitas.*

NONNULLI incultum dixerunt esse, videlicet cum à

Piratis coleretur. Eius ora mille & ampliùs Insulis frequentatur naturâ vadosi maris, æstuariisq̃, tenui alueo, intercurfantibus. *Plin.* lib. 3. cap. 26. In Dalmatiâ optimas fuisse fodinas docet *Cassiodorus*. Ibidem auri plurimùm, siquidem, vt ait *Stattius*,

Dalmate montes, vbi dite viso

Pallidus fossor redit, erutoque

Concolor auro.

De sale dicemus in Admirandis; sicut & de mirabili regionis fertilitate. Cocleæ Illyricæ præcipuæ magnitudinis *Plinio*: pix Illyrica laudatur ab *Ouidio*, Iris à *Theophrasto*, oleum Liburnicum ab *Apicio*,

N V M. 4. *Mores.*

ILLYRICI omnes bellicosi, sed latrocinii addicti *Strabo*. In ora maris Piraticam exercebant nauigiis velocioribus quæ inde Liburnica. Sub Imperatoribus hinc fortissimæ legiones. Vino deditos agnoscunt *Alianus*, & *Athenæus*: confecere & potum ex hordeo quem *Sabaiam* dixerunt, vnde Valens Imperator Illyrius dictus *Sabaiarius*, *Am. Marcell.* Nullâ pecuniâ utebantur Dalmatæ, quod Romanis mirum videbatur. Octauo quoque anno agros suos diuidebant *Strabo* lib. 7. Peltas inuenere Dalmatæ *Clemens Alexand.*

N V M. 5. *Politia.*

NOMINATUR eorum Rex Agro, contra quem à Ro. bellum gestum est ob *Essios* insulares: & tum *Epidamnus*, & pars *Epiri* huic parebant. *Coruncanus* Legatus Romanus hîc cæsus causa magni belli fuit, sed Rege mortuo vxor eius *Tenta* cum Ro. pepigit, quando *Corcyra*, & *Apollonia* libertate donatæ sunt, & *Demetrius* cuius proditione vsi erant Romani, multis donis auctus; postea tamen is rebellis interemptus est. *Persei* tempore pecuniâ inuitatus Rex *Gentius*, bellum Ro. denunciauit, sed illico deuictus, & captus, *Scodra* caput gentis deleta per *Anicium Propæto*rem, qui & Regem cum filiis in triumphum duxit. Illyrij tempore *Iulij Cæsaris* videntur rebellasse, nam semel & iterum Romanos cecidere, maximam cladem intulere *Gabinio*: postea tamen deuicto *Pompeio* pacem impetrarunt. Sed cæso *Cæsare* iterum rediere ad ingenium; tandêmque ab *Augusto* omnia de-

uicti, qui & de iis post superatum Antonium triumphauit.

§. 3. De variis Illyrici populis.

AGEMVS hîc tantùm de præcipuis & ad quos reliqui reuocati sunt, ij porrò *Liburni, Iapodes, Dalmatæ, Autariotæ, Vardizii, Scordisci.*

N V M. 1. De Liburnis.

II nauibus suis, & prædationibus insignes fuere. Vrbs Promona erepta est illis à Dalmatis, & aliis Illyriis; bellum à Iulio Cæsare illatum.

N V M. 2. De Iapodibus.

INNVIT Strabo Gentem hanc partim Gallicam, partim Illyricam fuisse: eorum oram fuisse stadiorum mille, inopes extitisse, & ζειῶν, & millio victitasse, sed Απειμαίης: pertinuisse ad Alpes inter quas viuebant. A Romanis primùm superati sunt à Sempronio Tuditano, & Tiberio Pandusio. Deinde bello petiti ab Augusto, & obsessum Metullium vrbs primaria, ad quam ipse vulneratus est, & eos suâ fortitudine ad petendam pacem compulit. Sed cùm duriores pacis conditiones proponerentur, urbem suâque ac seipfos cremauerunt; & ab eo tempore Romanorum rulare iugum.

N V M. 3. De Dalmatis.

AB vrbe Delminio nomen habent, inquit *Strabo, & Appianus.* Romanis obsequentes Illyrios bello aggressi sunt, & Legatos Rom. non admiserunt; quare ad eos missus Figulus Consul urbem Delminium penè totam facibus iactis incendit. Ita quiete: postea tamen laceßiti rursus à Cæcilio Metello libidine triumphandi. Tandem sub Augusto, eorum urbibus aliquot delentis, attriti sunt.

N V M. 4. De Autariotis.

AUTARIOTÆ, seu Autarij, nomen accepere ab Autario Illyrij

filio, ut vult *Appianus*. Hic cum Celtis (quos Cimbroſ vocat idem *Appianus*) ad Delphos caſtra poſuerunt, ſed inde procellis repulſi in patriam ſuam rediere, ubi tanta ranarum viſ exorta, ut flumina computreſcerent; neque tantum, ſed extitere ex terrâ peſtiferi vapores quibus peſtis in Illyrico excitata eos potiffimum afflixit. Quare ex patriâ profugere coacti ſunt, & à nullo recepti, occupauere paluſtrem regionem prope Baſtarnas, ibique vrbes condidere. *Strabo lib. 7.* ait cum Ardiais ſape de ſale pugnaffe, quo fruebantur alternis vicibus: ſed cum iidem Autariotæ Triballos domuiſſent ſupra alios Illyrios & Thracas extuliſſe caput; verum à Scordifcis exutos eſſe potentiâ, & utroſque à Romanis fuiſſe debellatos.

N V M. 5. *De Scordifcis.*

Sic dictos eſſe *Appianus* innuit à Scordifco filio Autarij, niſi malis à monte Scordo, vel Scodro ſic appellatos; *Strabo* tamen ſignificat illos Gallos eſſe origine; neque alij videtur à Gallis qui ad Adriam incolentes venere ad Alexandrum, nihil metuentes præter cæli ruinam. Certè *Iuſtinus lib. 32* ait partem Comitum Brenni, qui Delphicum templum obfederant, repulſam veniſſe ad confluentem in Danubium Sabum, hîc ſe vocari Scordifcos voluiſſe. Magnæ olim fuerunt auctoritatis, & Triballos ad Getas fugere compulerunt. Vidimus & ſuprà Autariotas ab iis domitos: immo & eò virium increuiſſe, ut uſque ad Illyriorum, Pannonum & Thraciæ fines Imperium ſuum protenderent. Nihilominus aſſerit *Strabo* à Dacis accepiffiſſe cladem, & Scordifcos quidem planè debellatos, Gallos autem eis permixtos ſeruatos eſſe, ſociosque ſe Dacis præbuiſſe. Tandem cum Scordifci iuncti Dardanis, & Medis in Macedoniam irrupiſſent, & Delphicum inuaſiſſent templum, bello petiti ſunt à Ro. Duce Lucio Scipione, à quibus Scordifci fermè deleti, quoniam à finitimis deſerti ſunt qui venerant in prædæ communionem. Et tunc reliquiæ eorum ad Inſulas Iſtri profugerunt: poſtmodum tamen ad Pæones redierunt, ideo inter Pæones Scordifcorum adhuc genus eſt. Vnde in duas ſedes discreti ab eodem *Strabone* dicuntur, & alij habitaffe feruntur inter duos amnes in Iſtrum influentes Noarum, qui præter Segesticam fertur, & Martum, ſeu Bargum; alij verò Myſis, & Triballis confines fuiſſe perhibentur.

N V M.

NVM. 6. De *Vardiais*.

APPIANO *Ardiaei*, Plinio *Vardei*, à posteris dicti *Varalij*, inquit *Strabo*, Italiae populatores dicti apud *Plinium*, magni Autariotarum hostes, quibuscum diuturna bella de sale gesserunt, & tandem eorum opima loca ad mare occuparunt, vnde tamen per Romanos expulsi sunt. Olim contra eos gessit bellum Fulvius Flaccus, sed excursionibus tantum, inquit *Appianus*. Demum à Romanis è littore depulsi, & coacti vacare agriculturæ, licet eorum regio esset aspera, neque conueniens agricolis, sic tantum non funditus periëre; ita *Strabo lib. 7*.

§. 4. De *Pannonia*.

NVM. 1. *Nomen*.

NOMEN habere putat *Appianus* in Illyricis ab *Pæone*, vel *Pannonio*, filio Autarij, filij Illyrij ex Polyphæmo & Galatæâ. Sed probabilius *Dio*, qui his locis præfuit, ait dictos esse à pannis confutis more patrio, vnde sibi tunicas manuleatas conficiebant. Plerique veterum *Pæones*, cum *Pannoniis* confuderunt, & hanc vocem Latinam, illam Græcam putauerunt. Sed errorem sustulit *Dio*, asseruitque indigenas se appellare *Pannonios*; *Pæones* autem ab iis diuersos, ad *Rhodopen* partem maritimam *Macedoniæ* incoluisse.

NVM. 2. *Quantitas*.

APVD *Ptolemæum* longitudo à monte *Cecio*, ad *Taururum* stadiorum 3000. complectitur. *Latitudo* à flexu *Boreali* *Danubij* ad montem *Albanum* limitem *Illyrici* 1500. stadiis definita est.

NVM. 3. *Qualitas*.

NEMOROSAM & nullis habitam urbibus eam describit *Appianus*: Sed hinc plures excitas esse *Iornandes* ostendit: *Solinus* planam solo, lætam & vberem facit, sed id negat *Dio* αὐτόπλον, ait
Parall. Geogr. Tom. II. L1

que Pannonios neque terram, neque aërem felicem habere, neque apud eos vitem, aut oleam nisi parcissimè nasci: maiorem hinc anni partem defæuire hyemem: indigenas hordeo, & milio victitare, atque inde potum parare quem Zeam vocant, sic *Strabo*. Probi tamen tempore mons Almus apud Sirmium vitibus confitus est opere militari. Quantum hinc auri crescat, & quanti hinc bifontes dicemus in Admirandis. Canes Venatici hinc laudantur ab *Oppiano*, & *Nemesiano*. Pileos Pannonios è pellibus in usum militum commendat *Vegetius*. Hanc quoque glandiferam regionem vocat *Plinius lib. 3. cap. 25.*

N V M. 4. Mores.

OMNES Pannonij fortes, ideoque feroces, & armiferi à Poëtis dicti. Subdolos fuisse innuit *Tibulus*: literarum amantes, & potissimum linguæ Latinæ *Paterculus*: ad pugnam, cædemque paratissimos *Herodianus*. Hinc mulieres laboris patientes, & operosas agnoscit *Alianus*. Agros per cognationes possidebant, *Strabo*. Mortuorum corpora in stagna proiiciebant *Diog. Laërtius*. Solem venerabantur, cuius imago, discus longiori hastæ præfixus.

N V M. 5. Politia.

GLORIOSI admodum Pannonij ob Agrianos qui egregiam Philippo, & Alexandro navarunt operam, hi enim inter Pannonios numerati sunt: sed hinc *Appianus* Pæones cum Pannoniis confundit. Fuere Romanis terribiles ex quo Cornelium quemdam eorum Ducem fuderunt, quare deinde nemo Magistratum Romanorum eos aggressus est, intactique ad Augusti tēpora perstiterunt. Et tum quoque nulla apud eos iudicia communia, nulli Principes qui cæteris præessent. Quare licet educere possent centum armatorum millia, numquam tamen magnas copias conscripsere, deficiente Duce. Hæc *Appianus*: apud quem & leges bella ibidem ab Augusto confecta, in *Illyricis Latinis*.

ILLY-	CVM	}	LIBVRNIA	}	IAPODES.
					LIBVRNI.
RI-	SVMPTVM	}	DALMATIA	}	AVTARIOTÆ.
					VARDIÆI.
CVM	PANNO-	}	SVPERIOR.	}	
			NIA		INFERIOR.
LATE	SVM-	}	DACIA VERA	}	De quibus agemus
			MAGNA		MYSIA, seu
PTVM	NORICVM	}	MOESIA	}	ius libri.
			VINDELICIA		
	RHÆTIA	}		}	De quibus egimus in Germaniâ.

CAPVT II.

Descriptio Geographica Illyrici.

§. I. *Liburnia.*

NVM. I. *Iapodes*, la Croace & partie d'Istrie, & de Vindifmark.

MARI-	}	Aulona, meliùs Aluona, cuius incolæ Albonenses Plinij, hodie <i>Albona</i> , Hermolao & Nigro.
		Flanona, incolæ Flanates, Blanona Antonini, seu Flauona, hodie <i>Fianona</i> . Ab hac nomen accepit Flanaticus sinus Plinij, Flauonicus Stephano, qui Polanicus est Melæ à vicina vrbe Pola, & Liburnicus Orosio, hodie Carniuorus ob frequentia naufragia, vulgò <i>Quarnero</i> , seu <i>Karnero</i> .
TIMÆ	}	Terfatica: <i>Fiume</i> , ad Fl. Oeneum, malè Hineum <i>Fiume</i> .
VRBES	}	Senia: <i>Segne</i> , seu <i>Segna</i> .
		Lopfica, vnde incolæ Lopfi Plinij: <i>Lopfico</i> .
		Teaulus Fl. Plinio limes Iapodum: <i>Odria</i> .
		Ortopola, nunc eius vestigia, <i>Ortopola la Vecia</i> , ad Fl. Tedanium.
	}	Vegia: <i>Veza</i> , Nigro.

Ll ij

MEDI-
TER-
RANEÆ
VRBES. { METVLVM: *Merling*, ad Fl. Colapim *Kulp*, de hoc
plura in Iapodibus diximus.
Velfera, seu Volfera, & Velfera malè à Ptolemæo affi-
gitur littori Adriano, hodie *Castrum nouum*, seu *No-*
uigrad.

IN-
SV-
LÆ { Apforus Ptole. Abforus & Absyrtis Melæ, Absyrtides Stra-
boni, vbi Medea fratrem dicitur discerpisse: Absyrtis
Ofero, Abforus *Cherso*, iam duæ Insulæ, de iis in Italiâ.
Curiſta Plinij, Cyraſtica Strabonis ponè Iapodas, *Veglia*.
Giffa omnium iudicio *Pago*.
Scardona hîc Insula collocatur à Ptole. è regione Iaderæ:
fortè ex vna Insula duæ factæ sunt, quarum vna dicitur
Scarda, alia *Malconfiglio*.

NVM. 2. *Liburni*, partie Occidentale de Dalmace.

MARI-
TIMÆ
VRBES. { Ænona, aliter Enona *Nona*.
IADERA incolæ Iadertini Hirtio: *Zara*.
Corinium: *Glinba*, in ruinis iacet.
Scardona: *Scardo*, ad æstuarium Scardonium, seu lacum
Varnaria.

MEDITER-
RANEÆ
VRBES. { Curcum, nunc *Zucea*, ad Fl. *Cherca*.
Arucia: quid sit nescitur.
Stupi: nunc *Bergane*, desolata.

IN-
SV-
LÆ { ISSA, cuius incolæ Issenses, & Issæi Liuius, in Epitome Stra-
bonis Iassa, Cæsari Hissa, Effios Appiani, hodie *Lissa So-*
phiano, aliis *Isola Grande*.
Celadusæ *Incornata*, aliis *Lagusa*.

§. 2. *Dalmatia*.

NVM. 1. *Autariotæ*, aliter *Tariotæ*, le milieu de la Dalmace.

VRBES { Sicum in quem locum Claudius veteranos misit teste
Plinio: *Sebennico*.
Tanona: *Tinna*, vel *Tuina*, Nigro.
Tragurium: *Tran*, olim Insula Hirtij Thauris videtur,
vnde quinque populi tempore Plinij iura petebant:
Nauale Dalmatarum fuit.

TIMÆ SALONA, vbi quondam nobile palatium Diocletiani, *Spalatto* Hermolao est: Niger ait urbem hanc intercidisse, sed indicari locum ab indigenis, vbi *atx Clossa*. Epetium, incolæ Epetini Plinio, sed insulares eos innuit: Sophiano est *Spezze*, meliùs *Chinquio*, aut *Chiuco*. Peguntium, Plinio Piguntia *Almisa*, ad Fl. Cetinam.

VRBES NARONA Col. ad Fl. Naronem, qui Nara Melæ dicitur, vnde Varrone teste 89. ciuitates iura petiere, tempore Plinij populi duodecim quos nominat. Ptolemæus Narbonam nominat *Narava*, & *Narōna* variantibus M. M. S. S. manifesto errore, nam apud Tullium epist. 77. lib. 13. ad Sulpitium Narona dicitur, quomodo apud Æthicum appellatur. Malè ergo Iul. Scaliger Carum & eius filios Carinum & Maiorianum Illyrios putat, quia Narbonenses fuisse dicuntur; peiùs recentiores aliqui indidem ortum credunt S. Sebastianum, qui Narbonensis vulgò existimatur: hodie vrbs & Fl. *Narenta*.

RA- A dra: *Ausech*, aliis *Zeruuas* castrum.
NEÆ. Saluia, Syluia Antonino: Niger ait seruare nomen; Leandro *Alia*, meliùs *Sofech*.

Anderium Dionis, Andecrium Ptole. Andretium Strabonis: *Sfinga*.
Burnum, Burnium Liuius in Cauiorum gente, castrum dicitur à Plinio Ro. nobilitatum prælius: *Grachina*.
Blanona: *Banialuch*.

INSV- PHARIA, quam Procopius Lefinam vocat, Demetrij proditoris vrbs, de quo Appianus & Strabo; hodie dicitur *Lefina*.

Æ Tauris, malè à quibusdam cum Tragutio confunditur: hodie *Labrasso*.

NVM. 2. *Vardiei*, Partie de Dalmace, & de la Seruie.

MARI- ONÆUM, Liuius Oenæum ad Fl. Artatum in Penestîa regione, *Sabionello*, aut *Ciderisso*, Sophianus malè *Cabo Curnano* putat.
EPIDAVRVS, Epidaurum colo. Plinio Parthinorum,

TIMÆ } seu Parthenorum ciuitas, vbi legio IX. In eâ templum Æsculapij fuit, & hîc Deus sub forma serpentis cultus, cuius antrum monstrant indigenæ: Cedreno Παρθιον, Turcis *Dobronicha*, hodie *Ragusa Vechia*.

VRBES } Rizinium, & Rifana dicta, quamquam eas distinguat Ptole. Birsiminium videtur ab Anton. nominari. Niger putat hodie vocari *Rizano*, Volaterranus *Catara*, quia sinus Rhizonicus hodie dicitur *le Golphe de Catara*.

MEDI-TER-RA-NEÆ } **DALMINIVM** Straboni, Delminium Ptolem. dictum quoque Dalmium, & Delminum, vt vult Eustathius, hodie *Denna Sophiano*, *Damna Volaterrano*, melius *Delminio*.

VRBES. } Æquum Colon. *Znonich*.
Siparum vel Siparortum: *Stripnich*.
Mons Ardius qui describitur à Sex. Rufo sub nomine Alpium Iuliarum, Dalmatiam mediam secabat.
Drinus Fl. ex Scardo monte oritur, & cadit in Sauum, hodie *Drina* ab indigenis, vulgò *Lodrino*.

INSV-LÆ } **CORCYRA MELÆNA**: hodie *Curzola*, vel *Curzoli* nemine reclamante.
MELITA, Ptolemæo Melitenæ, Polybio Melitusa, Melita Antonino, vnde Catuli Melitæi, inquit Plinius, quos tamen Strabo Africanæ tribuit: de hac quæstione in Sicilia pluribus: hodie *Melada* dicitur.

NUM. 3. Scordisci, la partie plus Orientale de Dalmace.

MARI- } Ascriuium, Ascruium, & Ascrouium, vult hodie dici *Catara Niger*, sed malè cum Dogurto confundit.

TIMÆ } **Bulua** Ptole. **Butua** Plin. & Steph. dicta olim *Bulina*, vt vult Sophianus, vnde populi *Bulini* Stephano, *Bulimæi* Dionysio. Hodie *Budua*, *Butua*, *Budua*, vel *Budouo*, tot enim modis variè scribitur.

VRBES. } **VLCINIVM**, vel **Olcinium**, & **Olchinium**, antea **Colchium** Plinio teste, hodie *Dulcigno*, ad Drinonem Fl. **Lissus**: *Alesio*, aut *Alesio Sophiano*, & *Barletio*.

	SCODRA quam Liuius lib. 44. accuratè describit: Florus perperam vocat eam caput Macedonicæ Gentis; sed Scordischorum primaria ab omnibus appellatur: hodie <i>Scutari</i> , Nigro <i>Scrutari</i> , Turcis <i>Scandaria</i> , seu <i>Vschenderim</i> , hoc est Alexandria, ait Barletius.
MEDI-	
	Enderum: hodie retinet nomen <i>Endero</i> ; malè à quibusdam locatur in Vardiæis.
T E R-	
	DOCLEA, vel Dioclea Aurelio Victori patria Diocletiani, cuius incolæ Diocletiani Cedreno, & Curopalata, Plinio Docleatæ, vel Docleates: hodie <i>Medon</i>
R A-	Nigro, <i>Antiuari</i> Villanouano.
	Labeatis lacus, quem Liuius describit lib. 44. vnde populi Labeatæ Plinio, Labeates Liuius: <i>lac de Scutari</i> .
N E Æ	
	Claufula Fl. Scodram ab Oriente alluit, Liuius.
	Barbana Fl. ex Labeatide palude ortus Occidentalem partem Scodræ lauat, Liuius, Vibio Sequestro Babenna: vterque hic Fl. cadit in Fl. Oriundum, seu Drilonem <i>Drino</i> , seu <i>Lodrino</i> .
V R B E S	
	Nestus Fl. vnde populi Nestæi circa Ceraunios montes Apollonio, dicitur aliter Nisidis Fl. hodie videtur <i>Bosna</i> .

§. 3. Pannonia.

N V M. 1. Pannonia superior, parties d'Austriche, de Stirie, la Carniole, le Comté de Cilly, parties de Vindismark, de Croacie, & d'Esclauonic.

	VRLIOBONA Ptolemæi, Vendum Straboni, Vindobona, aut Vendobona Aurelio Victori, Vindomana Not. Imp. Vindomina Iornandi, <i>Vienne en Austriche</i> : Viderur à Plinio Viana dici, à quo in Norico collocatur, & à Iornande Pannonia: à Slauis vocatur <i>Vviidme</i> , à Turcis <i>Petz</i> . A quibusdam malè confunditur cum Alis Flauianis.
V R B E S	
	Carnus, quam Carnuntum vnus dici putat Ortelius, aliis Geographis reclamantibus, propterea quòd Plin. lib. 4. cap. 12. Carnuntum Pannonica Hiberna, & confinium
A D	
D A-	

nium Germaniæ nominavit : quidam putant esse *Haimbourg*, Lazius locum vbi situm *Monasterium S. Petronille*.
 NV - Flexum, Lazio *Poffonium Presbourg*, cui opinioni fauet nomen; nam hîc Danubius flecti incipit: quo modo autem mutatum Flexum in *Pofonium* dicemus in parte tertiâ.
 BIYM. } *Chertobalus* putat esse *Chariburg* Lazius in *Auftriâ*, sed situs *Ptole.* respondet burgo *Kiralfalun* in *Insulis*.
Brægitium, hodie *Comara*, aut locus non procul *Bontuda*, vbi eius ruinae monstrantur.

SCARABANTIA, *Iulia* dicta *Plinio*, *Sacarbantia* *Ptol.* ru-
 dera eius extant, vbi nunc est *Zapprinum Scapring*, seu
Chzrepregh, *Cluuerio* est *Sopron*: alij volunt esse *Gum-
 mend*, seu *Kermend*, ad *Arrabonem Fl. Rab.*
 Valina: *Vinberg*, ad *Fl. Rab.*
 VRBES } *Carrodunum* *Pannoniæ* dictum *Carnebourg*, ad *Fl. Rab.*
Mürocera, nomen retinet in tabulis *Stiriæ*, aliis tamen
 dicitur esse *Murek*.
Rispia: *Rhichpotembach*, burgus *Auftriæ*.
 INTER } *Sala*: *Cel.*

SABARIA *Col. D. Claudij* dicta, & *Sabarium*, *Clue-
 rio* *Sarunar*, ad *Fl. Guniz*, cadentem in *Arrabonem*,
 quem *Lazius* ait olim dictum *Sabarium*. At *Carolus*
Clusius testis *ἀπὸ τῶν* putat esse *Stain*, quam *Hun-
 gari* hodie dicunt *Dzambath-hely*, hoc est *Sabbati* lo-
 cus. Hîc anno 1508. inuentum *Ouidij* sepulchrum
 cum *Epitaphio*. Item ibi creatus *Seuerus Imperator*.

DANV. } *Vinundaria*: *Vindisgratz* Lazio, prope *Draburg*.
 BIYM, } *PŒTOVIUM*, & *Petouio* *Col. & Patauium* & *Betu-
 uium*, item *Setouia* dicta *Pytiouita* *Metaphrasto*: *Pet-
 tau*. Hic vulneratus est in genu *Augustus Cæsar*.

ET } *Lentudum*, *Lenlis Anto.* *Lutenberg*.
Vifontium: *Visuncio* Lazio, aliis *Varasdin*.
Olimacum: *Limbach*, seu *Nider-Limbach*, indigenis *Afo-
 lindua*.
Nouidunum: *Novigrad*.

Æmona, quam perperam Herodianus in Italiâ collocat: ad Nauportum Fl. nunc Lubiana *Laubach*: quia id testari videtur inscriptio hîc reperta. Lazius tamen putat esse *Igg.*

Mons Albanus: *Auffder-Alben.*

SISCIA ad Colapis confl. in Sauum Strab. hodie *Sisség*: Lazius tamen vult esse locum *Soffed.* Ad hanc Strabone teste Augustus bello Dacio classem reliquerat.

DRA- Mons Claudius, mons inter Cillienfes, & Hungaros ab utrisque variè dictus *Vogel, Zagor, Motay, &c.*

STRIDO, nunc *Stride*, intra Fl. Murum, & Drauum, patria S. Hieronymi, quam ait à Gothis euerfam in Pannoniæ, & Dalmatiæ confinio.

V V M. Peisolacus, lacus Felix Anton. Pelsodis Iornandi. Pelfo Aurel. Victori, hodie ab Austriacis *Neuussibersée*, (quâ in voce agnoscunt Sidunos, vel Idunos populos Ptolemæi) Hungaris *Ferten*, vel *Feuurten*.

SEGESTE Inf. & ciuitas in Sauo quam Pli. describit iuxta confl. Colapis in Sauum, hodie *Zigea* Hungaris Lazio, Pineto *Landspurg*. Alia describitur à Strabone non procul à Sirmio, & Siscia, Bonfinius putat hodie dici locum *Segesd*, alij volunt esse *Sisaken*.

N V M. 2. Pannonia inferior, vne grande partie de la basse Hongrie: parties d'Esclauonie, de Boffine, & de Seruie.

ARRABONA ad Fl. Arrabonem *Rab*, seu *Iauarin*.

Curta: *Vifegradium*, supra Insulam *Vizze*, alij volunt esse *Bude-offen*.

VRBES Salua, seu Salua mansio Anto. Soluense castrum Plinio, hodie *Scalmar*, quæ in tabulis *Salmar*.

AD Carpis, & Carporum vicus, & Carpi, & Cirpi, hodie *Cepol* in Insulâ, Germanicè *Kackenmark*.

Aquincum, aliter Acincum, hodie *Bud*, seu *offen*, ex inscript. probat Lazius, aliis *Theth*.

DA- Salinum, seu Salina vetus: *Adom* Lazio.

Luffonium, postea Intercisa: *Pax Simlero*.

Lugionum, fortè Legio Anto. & Logiones Zofimi, hodie *Zehu*.

- Cornacum: *Batha*, seu *Zatha*, aliis *Zarofca*.
 Acumincum legio, seu Acimincum, alij cum Acimo
 confundunt: *Kametz*, vel *Petrouaradin*, vel *Zalon-Kemen*.
 Ritium: *Semlyn*.
 BIVM. TAVRVRVM, Taurunum Pli. & Alba Græca, qui eam
 ad confl. Danubij, & Savi locat, Arriano Taurunus;
 in Not. Taurunum: seu Marsania: *Belgrade*; aliter
Nander Alba, & *Griechisen Vvysembourg*.
 VRBES Serbinum: postea Vesprisium *Vesperin*, ad initia Fl. Vrpa-
 ni, qui nunc *Saruizze*.
 INTER Vacantium: *Vazzan* intra lacum *Balaton*, & Fl. Vrpanū.
 DANV- Magniana, forrè Mogetiana Anto. & Magia Stephani:
 Lazio *Zika*, indigenis vicus *Mardzely*.
 BIVM, Berbis: *Berzenche*, supra Drauum.
 ET Iuollum: *Veleuar*.
 Murzella dubitatur an sit *Meztegneuu*.
 MYSIA Colo. Smilero *Murouiza*, Lazio *Ezek* ad Dra-
 uum antequam Danubio misceatur.
 DRA- TEVTOBVRGIVM, aliter Amantia Antonini, vnde Pan-
 nonia Amantina dicta, cuius meminit Sext. Ruffus:
 hodie *Funfkirchen*, seu *Cinq-Eglises*.
 VRBES CIBALIS, vnde Pannonia Cibaliensis, cuius meminit
 Paulus Diaconus, hodie *Siabou*, vicus non procul à
Palma, cui Lazius malè Cibalim affigit.
 ET Certissa, vel Cirtissa: *Czernik*.
 BASSIANA, vnde Pannonia Bassianensis in libro Not.
 dicitur aliter Bafiniana; hodie *Pofega*, seu vt loquun-
 tur Hungari *Bofega*.
 AQVÆ Tarsium, multis *Kelpen*, meliùs *Taritz*, vel *Baritz*, ad
 Sauum Fl. non procul à confl.
 INTER SIRMIVM, Probi, Valentiniani, & Gratiani Impp. nata-
 libus clara ciuitas, totius Pannoniæ Metropolis ad
 quam Augustus classem habuit bello Dacico; Colo.
 Rom. Sirmis Iornandi. Dictam esse Zeugminum ob-
 seruat Nicetas Choniata, & situm esse castrum in
 Francochorio, scilicet eò vsque Franci ditionem
 M m ij

- suam extenderunt: hodie *Sirmich*.
VOLCEÆ PALVDES, Dioni ad finem lib. 55. hodie lacus
Balaton.
ET **ALMVS MONS** *Arpatarro* in tabulis: Lazius ait quoque
ab indigenis vocari *Tarczal*.
S A- **VRPANVS**, & *Urphanus* Fl. cuius meminit Plinius *Saru-*
uyzze, aliter *Leesuyzze*, ad Albam Regalem.
YVM. **Valdanus** Fl. *Valpo*, in Danubium cadēs infra Drauum.
Bacuntius Fl. *Sirmium* vetus alluens, fortè *Taguntia* in
vitâ *S. Seuerini*: *Bozuntha*.
METVBARRIS Infula in Sauo, amnicarum maxima Pli-
nio, hodie Infula *Zagrabia*, in quâ & oppidum *Bi-*
bar.

CAPVT III.

Diuisio Dalmatiae sub primis Imperatoribus, ex Plinio.

CONVENTVS SCARDONITANVS } Quem petunt Iapodes, & Liburnorum
ciuitates quatuordecim, quæ non nomi-
nantur.

CONVENTVS SALONITANVS	{	DALMATÆ	{	Diui-	{	Trecētas septuaginta duas.
		DECVNI		si in		Viginti duas.
		DITIONES		De-		Ducentas triginta nouem.
		MAZÆI		cu-		Septuaginta nouem.
		SARDIATES		rias		Quinquaginta duas.

CONVENTVS TERTIVS, SEV NARONENSIS,	{	CERAVNII	{	Diui-	{	XXIIII.					
		DAORSII				XVII.					
		DESITRATES				CIII.					
		DOCLEATES				XXXIII.					
		DERETINI				Diui-	XXIIII.				
		DEREMISTÆ					XXX.				
		vnde olim 89. ciuitates ius petebant postea populi 13.				{	DINDARII	{	De-	cu-	XXXIII.
							GLINDITRONES				XLIIII.
							MELCOMENII				XXIV.
							NAORSII				CII.
							SCVTARI				LXXII.
SICVLOTÆ	XXIV.										
VARDÆI										

CAPVT IV.

Illyricum Constantini, seu ex Notitia Imperij.

§. I. *De Illyrico Occidentali Historica.*

ANTE Constantinum tempore Claudij secundi, Illyricum latissimè sumptum ad Euxinum & Thraciam extendebatur, cui Constantinus totam Græciam attribuit, sicque vt ait Iordanes Illyricum in octodecim Prouincias, vel vt vult Sextus Ruffus in septemdecim diuisit. Tum ea Regio in tributum pensitabat vinum ad vsum militum, equos quos emittebat præstantissimos, vnde Claudianus,

— *Illyricis sudant & equitibus ale.*

Et in 30. quæque arui iugera solidum ob vestem, seu clamydem debitam militi.

Ex quo autem partitum Imperium Ro. in *Occidentale*, & *Oriente*, duplex item Imperio vtrique cognomine extitit, sed *Oriente* retinuit præfectum suum Prætorij, *Occidentale* transiit in Vicariatum. Sub dispositione Præfecti Prætorio Italiae.

In hanc quoque Tabulam irrepserunt Rhætiae duæ, quæ pendunt ex Vicario Italiae, quoniam Tabula Constantiniana eas commodè capere non potuit.

§. 2. *Geographica descriptio Illyrici Constantini.*

PANNONIA
PRIMA
sub Præsede,

*partie de la basse
Hongrie vers
l'Occident.*

SABARIA, vbi residebat Præpositus thesaurorum, qui inde Sabarienses dicebantur: hinc sæpe commodissimè hibernauit Valentinianus: *Saruar.*

Scarabantia: *Scapring*, aut *Sopron.*

Vendobona: *Vienne en Autriche.*

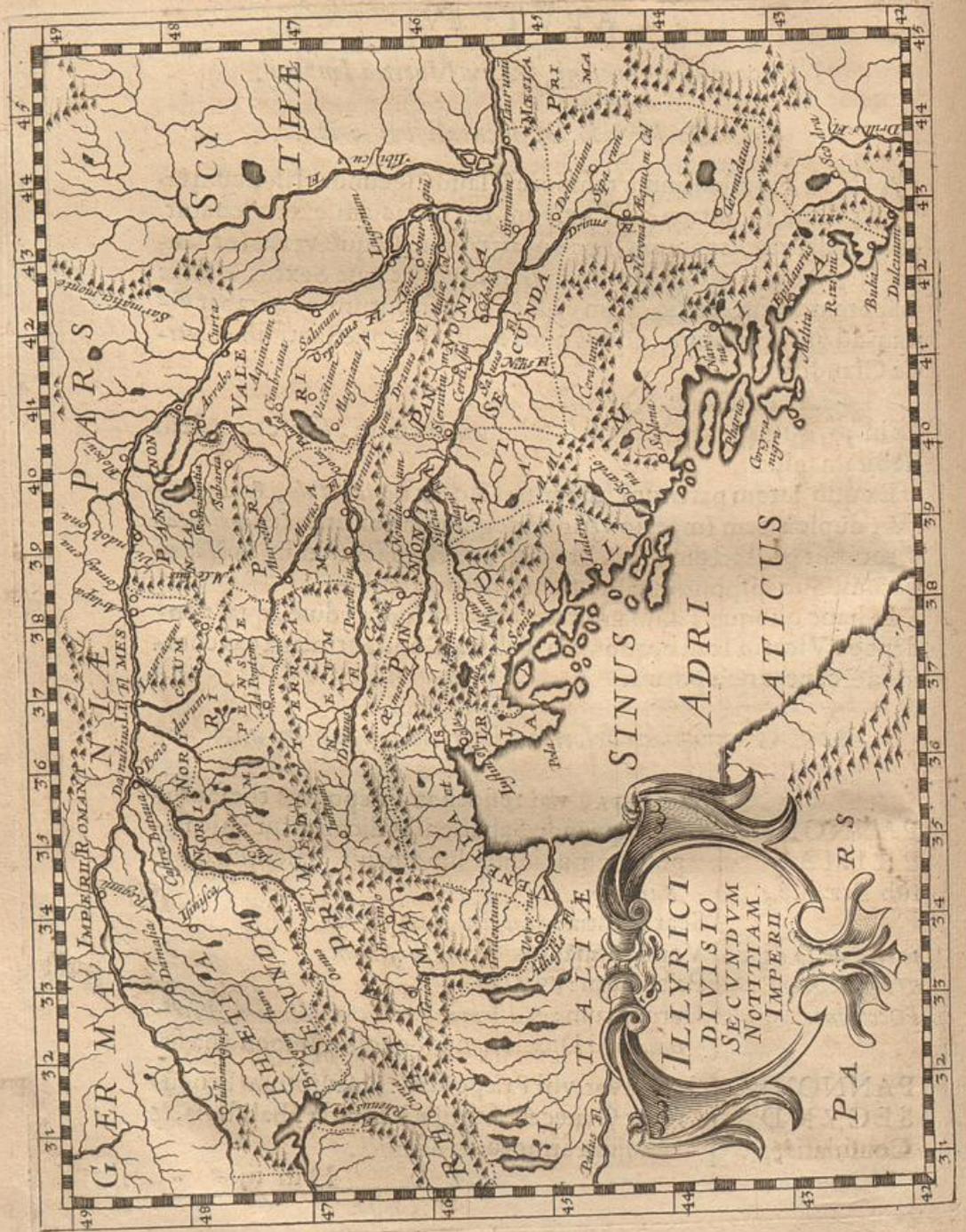
Prætouium: *Pettau.*

Carnuntum: *Haimbourg*, aut *Cænobium S. Petro-nille*, vbi Diocletianus deposito Imperio hæsit.

PANNONIA
SECUNDA
Consularis,

SIRMIVM, vbi Præpositus thesaurorum, Procurator Gynecæi, fabrica Scutaria, Balistaria, & omnium armorum: *Sirmich.*

M m iij

partie de la basse
Hongrie vers
l'Occident, &
partie de Seruie.

Seruitium: *Gradiscia*, vbi aliquando fuit Præfectus classis Romanæ Sisciam translatus.
Taurunum: *Belgrade*, vltimum oppidum Imperij Occidentalis, vbi equites promoti præsidebant.

SAVIA
sub Correctore

l'Esclauonie, &
parties de Bossene
& Seruie.

SISCIA, vbi Procurator thesauri Sisciani, itémque monetæ Procurator: *Sisech*. In eam quoque translatus Præfectus classis Segestensium, quæ antea Seruitij.
Æmonia: *Laubach*.
Leonata, quid sit ignoratur, sed in Saviâ collocatur.

Sequens prouincia non computabatur, sed subiiciebatur Duci limitaneo, qui Barbaros ultra Danubium continebat. Ex eâ autem pulsi Marcomanni, & Quadi à Tiberio, hicque limes inter Barbaros & Romanos ab eodem constitutus. Dicta autem Valeria à filia Diocletiani, quæ nupsit Galerio.

VALERIA
sub Duce limitaneo viro spectabili,

vne grande partie
de la basse Hongrie
tirant vers l'Orient, ou détour
du Danube.

AQUINCVM: *Bude*, seu *Offen*, vbi Præfectus legionis secundæ Adiutricis excubabat sub Duce limitaneo. Hic quoque Auxilia vigilium trans Aquincum in Barbarico solo. Item fabrica Scutaria. Valentinianus in hac vrbe commoratus est post bellum contra Quados. Serbinum, vbi sit ignoratur, in Pannoniâ collocatur à Ptolemæo, & à quibusdam cum Seruitio non malè confunditur.

DALMATIA
sub Præfide
perfectissimo,

la partie Orientale
de Dalmace,
parties de Bossene
& Seruie.

SALONA, *Spalatto*, vbi Præfectus thesaurorum Salonitarum, fabrica omnium armorum, & sedes Procuratoris, qui præerat Baphio in quo serica, & purpura Principis tingebatur.
Narona, aliter Narbona: *Narença*.
Epidaurus, *la vieille Raguse*, cuius ora oleis & vitibus egregiè confita.
Delminium magnæ vrbs tenue vestigium, *Denna*, seu *Damna*.

LIBVRNIA
sub Præfide,

IADERA, Ro. Colonia in Peninsula *Zara Vetchia*.

la Croacè, partie
de Vindifmark,
& un peu de la
Dalmace.

Scardona ad Titium Fl. prope *Sebennico*.
Metulum vrbs sita in monte Nemoroso: *Met-*
ling.
Senia: *Segna*.

NORICVM
RIPENSE
sub Præfide,

parties d'Autri-
che, & de Stirie.

LAVRIACVM: *Lorch*, vbi Præfectus classis, &
fabrica Scutaria, apud Anton. legitur *Blabo-*
riacum, mendosè.
Arelape, & *Arlape*, malè apud Anto. *Arelate*,
Pachlarn sur Erlap; Notitia Imp. meminit
classis *Arlapensis*.

NORICVM
MEDITERRANEVM
sub Præfide,

une grande partie de la Ba-
viere, & la *Carinthie*.

CELETA, Ro. Colonia *Cilley*, Præfidis
olim huius prouinciæ sedes, sicque
vrbs primaria.
IUVANIVM; ad Fl. cognominem qui
cedit in Oenum *In*, posterioribus
tèporibus præfidis sedes: *Saltzbourg*.

CAPVT V.

Descriptio Historica Dacia.§. I. *De Dacis in genere.*NVM. I. *Nomen.*

DACI olim etiam sunt dicti *Getæ*, nam Strabo lib. 7. *Getas* post *Sueuos* collocat, illòsque ad *Tyrigetas* extendit. *Plinius* à *Græcis* *Getas*, à Romanis *Dacos* appellari contendit, quod & *Dio*, & *Stephanus* asserunt. Apud *Iustinum* autem lib. 32. *Daci*, soboles *Getarum* sunt. Innuit tamen *Strabo* *Getas* à *Dacis* per *Catarractas* distinctos esse, & versus *Germaniam* *Dacos*, ad *Pontum Euxinum* *Getas* nominari. Vtrum autem *Daba*, aut *Day* dicti sint, negat *Strabo*, qui *Daos* ad *Hyrcanum* ablegat, asserit *Stephanus*: nominatos etiam *Dauos*, colligit ex comædiis *Strabo*, vbi *seruuli* sæpe *Getæ*, & *Dau* inducuntur: hinc quidam *Dauiam* effinxere, sicut & *Daniam*, quia *Cato* in originibus *Danos* eosdem esse cum *Dacis* scripsit. Appellati sunt quoque *Thracæ*: veteres enim, ait *Strabo*, credidere *Getas* *Thracicam* *Gentem* esse.

Scy-

Scytha dicuntur apud Herodotum, quâ voce utitur etiam sæpe Naso. Addit Epitheton Herodotus ἀθάνατοι *immortales*, quia non putabant se mori, sed ad Deum suum Zamolxim transire; Arrianus lib. 1. exped. Alex. ἀπαθανάτωτας nuncupavit. Suidas etiam suo tempore dictos *Patzinacitas* significat. Posterius & *Gepide* vocati, & regio *Gepidia*, primumque *Gepandas* dictos, quæ vox *Tardum* sonat apud Gothos, quoniam & ingenio, & corpore tardi erant, inquit Iornandes; vel ut ait Cluverius, quia longinquam militiam detrectarunt, & ad Venedicum sinum hæere maluerunt: postmodum tamen in Daciam transgressi sunt, inde fit, ut Procop. lib. 1. Γεννὸν ἔθνος φασὶ τοὺς Γόθους εἶναι.

N V M. 2. *Quantitas.*

DACOS utramque Danubij ripam incoluisse, & ad Hæmum montem extensos esse liquet ex Dione, & Mæfos etiam fuisse Dacos. Unde intelliges quid dicatur à Poëtis, duplex, aut uterque Dacus. Eutropius ait Daciam decies centena milliaria in circuitu tenere. Ptolemæus eam cum Mysia iunctam quoad *longitudinem* extendit à flexu Boreali Danubij ad Pterum Prom. igitur ad 5000. stadiorum; *latitudinem* à Scodro monte ad Carpathum item montem, ac proinde ad 3500. stadia.

N V M. 3. *Qualitas.*

QUÆCUMQUE de Daciâ, & Mysiâ cecinit Poëta Tomitanus 3. de Ponto Eleg. 1. & 8. de campis sine arboribus, de Absithiis pro herbis, de perpetuo frigore, sine ullo veris aduentu Poëticè dicta esse videntur. Certè Solinus Mysiam Cereris horreum appellatam esse à Ro. tradit. Et verò quomodo Mysia alere potuisset quingenta hominum millia ex Daciâ traducta, ut dicemus in Politia.

N V M. 4. *Mores.*

COLLIGUNTUR ex Ouidio 5. Trist. Eleg. 7. Truci sunt vultu, voce ferâ, comâ & barbâ hispidis; accincti semper ferro procedunt, semper cum arcu, & sagittis veneno illitis. Nullis legibus se adstringi sinebant, sed ius ense sibi reddebant. Pellibus induci

Parall. Geogr. Tom. II.

Nn

procedebant, quas in laxiores braccas malè concinnabant: Hæc *Ovidius*. De Dacis hoc quoque dictum nonnulli credunt à *Silio*,

*At gente in Scythicâ suffixa cadavera truncis
Lenta dies sepelit.*

Quidam inter Getas, ut ait *Posidonius* apud *Strabonem*, ab vxoribus omnino abstinebant & dicebantur *Κηραι*, ideóque colebantur ut facti, eos *Πλίσις* *Iosephus* vocat, & cum suis *Essenis* componit. Putant aliqui apud *Strabonem*, idcirco ab *Homero* dictos *ἄλκίς*, quia dimidia tantum ex parte viuerent *ἡμιτελῆ βίον*. Sed hoc conuellere nititur *Strabo*, & ex *Menandro* docet nonnullos eorum non fuisse contentos decem vxoribus: immo ex eo quod *Religiosi* dicuntur, non caruisse vxoribus, quod ineptâ ratione probat.

N V M. 5. Religio.

ZAMOLXIS quidam Geta *Pythagoræ* famulus fuit: is reuersus in patriam acceptissimus fuit Genti, atque proceribus, quod ostentorum cælestium euenta præmonstraret. Quare & Regi suasit ut se eligeret collegam regni, ut ei denunciaret quæ diis placuissent. Ita primus est Sacerdos creatus *Zamolxis*, eius Dei qui apud Getas colitur, & deinceps Sacerdotes Regi à consiliis fuerunt. *Strabo* lib. 7.

N V M. 6. Politia.

SVB *Orole* Rege cum aduersus *Bastarnas* malè pugnauissent, in ultionem segnitæ capturi somnum capita, pedum loco, ponere coacti sunt, & suis vxoribus famulari, donec acceptam ignominiam delerent, *Iustin.* lib. 32. Ab *Alexandro* bello appetiti, & eorum vrbs incensa, *Arrianus*. Sub *Alexandri* successoribus *Dromichares*, vel *Dromichetes* *Lysimachum* viuum cepit, & ei comonstrata Gentis paupertate hospitium præbuit, monuitque ne tales inuaderet, sed amicos haberet, *Strabo* lib. 7. Paulò antequam à Romanis inuaderentur Regem habuere *Bærebistam*, qui & vicinis, adeóque Romanis terrori fuit; tantæque auctoritatis, ut cum iussisset vites excindi, & suos abstinere vino, ei subditi paruerint. Vfus est autem operâ *Cenci*, cuiusdam *Ægyptij* præstigiatoris, qui & pro Deo tantum non habitus est. *Bærebistâ* autem in seditione cæso, distrahi cœperunt *Daci*; quare cum antea ducenta

hominum millia sub signis haberēt, appetiti bello per Augustum, vix 20. millia eduxerunt, sicque facillè subacti sunt. Tum eis datus Præfectus Flaccus qui eos in officio continuit, inquit *Naso*. Deinceps sub Domitiano exorta bella, quæ Traianus omnino profligauit, deuictō rege Decebalō: & tum Dacia in formulam provincie redacta est. Sub Augusto porrò per Ælium Catum, vel vt alij malūt, Licinium Crastum ex Getis quingenta millia traducti sunt intra Danubium, vbi & dicti Mæsi. Ab Ælio quoque Plautio Mæsiæ proprætore plusquam centum millia Trans-Danubianorum cum coniugibus & liberis transportata esse colligimus ex inscriptionibus Smerij.

§. 2. De illustrioribus Daciæ populis.

N V M. 1. Mysi, dicti & Mæsi origine Thraces sunt, & Posidonius apud Strabonem ab Homero putat Thraces *Mysos Europæos* appellari: quod Strabo non improbat, licet Homeri locus eos tantum coniunctos ostendat. Et verò eiusdem linguæ cum Thracibus fuere Mysi, inquit *Strabo*; sed dubitat verum Asiatici ab Europæis acceperint nomen, an vice versa; cum tamen hoc ipsum prius asserere visus esset.

Abstinent autem Mysi ab animalibus pietatis causa, sed potissimum ab ouibus; & melle, caseo, lacte victitant, otiosi ferè semper, sacrificiis addictissimi, vnde *Καρποβάται* dicti quasi *scapsores fumi*. Fortissimè depugnabant, quare ab Homero *ἀγχιμαχοί* nuncupantur *Cominus pugnantes*: neque vnquam rapi sua patiebantur *Σπορθητοί*.

Item cum apud eos equi coibant, vnus quasi hymenæum canit, & suauitate cantus equæ delinitæ mox fiunt grauidæ, & pullos pulcherrimos pariunt: *Ælianus*.

N V M. 2. Triballi à Scordiscis olim pessimè affecti sunt, & ad Getas supra Istrum confugere coacti, *Strabo*. Nihilominus resumpsisse animos arguunt bella cum Philippo, & Alexandro gesta. Tempore autem Appiani gens illa erat *ἔρημος*, & *ἀνώρυμος* *deserta*, & nullius nominis: sic de illâ loquitur in Illyricis.

N V M. 3. Dardani fuere admodum agrestes, vt pote qui subter sterquilinia effossas speluncas incolerent. Musicæ tamen semper operam dedere, semperque vsi sunt fistulis, & instrumentis quæ

fidibus intenduntur, *Strabo*. Ter tantum in vitam lauantur Dardani, post partum, cum nuptias ineunt, & cum mortem obierunt, *Ælianus cap. 1. lib. 4. variarum*. Cum Scordiscis iuncti Macedoniam, & Græciam depopulati sunt, immo & Delphicum templum Apollinis inuaserunt, vnde cum damno repulsi sunt. Cum eos inuadere cogitaret Lucius Scipio, auro corruptus fœdus cum eis pepigit, vnde initium bellorum ciuilium credit exortum esse *Appianus in Illyricis*.

N V M. 4. Scythæ in inferiori Mœsiâ collocantur, quam Iordanes *Minorem Scythiam*, Zosimus *Scythiam Thracensem*, Plutarchus *Scythiam Ponticam* dixere, vt & eius incolas, *Celto-Scythas*. Ab Homero dici videntur *Διγαίοτατοι*, & Ephorus tradit ex eâ gente natum Anacharsidem. Idem Homerus *εὐρύμυς* appellauit, qui omnia habeant communia, etiam liberos, & vxores, præter gladium & poculum. Erant præterea simplices, ac minimè fraudulentæ, ideóque fortè dicti *ἄλιοι*, sed à vicinis deprauati sunt nonnihil. Hæc *Strabo lib. 7*. At *Plinius lib. 4. cap. 11*. innuit hos Scythas Arotæres dictos esse: videlicet quia terram arabant contra aliorum Scytharum viuendi rationem.

N V M. 5. Iazyges Metanastæ origine sunt Sarmatæ, vt ostendimus in Sarmatiâ: qui cum eam occupassent regionem, & patrium seruarent morem, vt curribus impositi nouas subinde mutarent sedes, dicti sunt *Μετανοῦντες*, hoc est *domicilia mutantæ*, seu *habitationem*: & eorum vestigia remanent in regiunculâ Transylvaniæ quæ adhuc *Ias*, vel *Iazaph* appellatur. *Iazis* etiam ab Ouidio dicitur in singulari 4. de Ponto.

§. 3. De Danubio.

N V M. 1. Nomen.

PRIMUM dictus est Seythicâ lingua *Ματοας*, que vox *ἄσπις* *innocentium* sonat, quod sine periculo transmitteretur: sed cum semel in eo cladè accepissent Barbari homines cum *Δάβρις*, seu *Δάβρις* appellarunt: certè τὸ *Δάβρις* ex Plutarcho apud Macedonas *Mortem* sonat. Cato in originibus dictum esse vult à Danis qui iidem sunt cum Dacis: alij recentiores metathesi *Danouim* pro *Abnouim*, ab monte Abnobâ Germaniæ vnde existit: alij denique à voce Saxonica *Tonau*, seu *Sonitu*.

NUM. 2. Mutatio nominis.

POSTEA QUAM longiùs decurrit nomen amittit suum, & vocatur *Ister*, vel ab Istro Rege vt vult *Berosus*: vel à Regione Istriâ supra Thraciam quam præterlabitur, vt vult *Solini interpret*, vel denique Bessorum lingua sic appellatur *Ister*, qui antea Danubius: communiter à Poëris *Binominis* dicitur.

Sed vbi hæc variet nomina, non est leuis difficultas, qua de re video antiquos in 4. sententias esse distractos.

1. est Strabonis, qui catarractas Danubij facere hanc nominum variationem asserit: sed lapsus est cum eas inter Dacos & Geras collocavit, cum Budam vsque in Danubio nullæ catarractæ sint, quod falsò credidit Niger. Itaque recurrendum Straboni ad eas quæ infra Lintium Austriacum videntur quæ à Suidâ descriptæ sunt in voce, *Catarractæ*.

2. opinio est Ptolemæi qui ab vrbe Axio, seu Axiopoli ad Euxinum, Istrum vocari ait.

3. Plinij dici Istrum vbi primùm Illyricum attigit: sed vbi gentium porrò? certè si Illyricum sumatur, quatenus non includit Noricum, Plinius cum Strabone sentit; si Illyricum strictè sumatur, Appiano adstipulatur.

4. denique est Appiani, qui Danubium credit Istrum appellari vbi Sauum recepit, certè Sauus in eum tanto imperu ruit ad Belgradam, vt eum sorbere videatur.

NUM. 3. Ostia.

OSTIA item vario numero à scriptoribus proferuntur.

Prima opinio, ei quinque ostia tribuit: ita Arrianus in Periplo Euxini, & lib. 1. & 8. Exp. Alex. Herodo. lib. 4. Ephorus, Eratosthenes apud Strabonem, Claudianus

Thracia quinque vadis Istrum vocat.

Auuenus idem quoque sentit.

Secunda opinio, sex; ita Plinius, Tacitus, Ptolemæus.

Tertia opinio denique, septem: sic Strabo, Amm. Marcel. Solinus, Mela, Ouid. qui ideo eum septemplex dixit.

Nomina autem tantùm sex illa referuntur, à variis auctoribus, progrediendo à meridie in Septentrionem.

	AM. MAR. CELLIN.		PLINII.		P. TOLEMÆI.
1	Sacrum	1	Peuce seu Sacrum	1	Sacrum seu Peuce
2	Naracu- stoma	2	Naraco- stoma	2	Inariacium
3	Calousto- ma	3	Calosto- ma	3	Pulchrum ostiū seu Calon
4	Pseudo- stoma	4	Pseudo- stoma	4	Pseudostomon
5	Boreou- stoma	5	Boreosto- ma	5	Boreum ostium
6	Schenosto- ma	6	Spiro- stoma.	6	Thiagola.
7	Nigrum & palustri specie.		Plinius & Ptolemæus sex tantum admittunt.		

DA- CIA	LATE SVM- PTA.	MYSIA	DACIA	}	DACIA RIPENSIS.
			VERA		DACIA MEDITERRANEA.
					DACIA ALPESTRIS.
		IAZYGES- METANASTÆ	}	PARS BOREALIS.	
				PARS AVSTRALIS.	
			}	SVPE- RIOR	DARDANI. TIMACHI. TRICORNESI. MYSI.
				INFE- RIOR	TRIBALLI. SCYTHÆ. CELEGERRÆ.

Geographica descriptio Dacia.

§. I. Dacia vera.

R I-
PEN-
S I S

Quel-
ques pe-
tites
parties
de la
haute
Högrie,
Transyl-
uanie &
Rasie.

Zurobara, seu Zarobara: *Temesuar.*Lizifis: hodie rudera, locúsque dictus *Laorzalos*, Lazio.ZEYGMAC Rithämerus, & Altamerus putant nunc dici *Clausenbourg*, Lazius verò credit esse *Zaxsebes* Hungaricè, Germanicè *Mulenbach*.Druphegis: *Cheio*, vt credit Marius Niger.Tibiscum: Præpositura *Titul* Lazio.Tibiscus Fl, Ptolemæo, Pathyflus Plinio, Parthiscus Ammiano: suspicatur Ortel. esse *Τίβιστος* Herodoti, Cedrenus vocat Tiffum: hodie Math. Michouienfis putat vocari Titiam, vulgò *Cisa*, Lazius & Wernherus *Teiffa*.Marifus Fl. Marifcus Straboni, aliter Parisus, Marus Taciti, Amorois Plinij, aut Morus, fortè Herodoti Maris: hodie *Maros*, *Marons* Hungaricè, Germanicè *Macrisch*: eo vsos Ro. tradit Strabo ad omnia subuehenda necessaria ad bellum Getis inferendum.M E-
D I-
T E R-
R A-
N E A
dicta &
V E-
R A
G E P I-
D I AZARMISOGETVSA, seu Zarmigerusa; in nummo dicitur Col. Vlpia Traiana Zarmis. Vnde aliqui vocem truncatam, integram faciunt: sita erat ad Fl. Sargetiam, in cuius alueo deriuato suos thesauros occultauerat Decabalus: ruinae hodie dicuntur *Veczel* & *Venetia Sambuco*, *Valhel*, & *Gradisca* Lazio: Auentinus putat esse Coronam *Cronstad*, perperam.Tapæ cuius meminit Xiphilinus, *quid sit ignoratur.*Acmonia: *Seuerino* Do. Mario Nigro.Tiriscum, & Taros dictū Ptol. Latino, hodie *Taro* Lazio: Succi, vbi angustia & claustra Succorum; hodie munitum *Turchzueft* Lazio.

la plus-
part de

Marcodaua: Lazius putat esse *Marcozeil*, alij *Meczies*: & alibi dubitat vtrum non dicatur hodie *Fikisa*.

PA-

la *Transylvanie*, & quelque peu de la haute Hongrie.

PATRVISSA, vel *Patrouiffa*, Lazius in Rep. Rom. putat hodie esse quæ ab Hungaris *Brassoua*, ab indigenis *Cronstad* appellatur.

NENTIDAVA, Lazius loco iam laudato, credit Germanicè dici *Nossenstad*, Hungaricè *Bistricia*.

Napuca: existimat Lazius esse *Busa*, aut *Busaten*; alij *Colofuar*.

Augustia: hodie *Custi* Lazio.

Vlpianum Daciæ, *Vlpiana* vrbs Procopio, villa Iornandi, in Illyrico collocata, scilicet latè sumpto; quidam *Albam Iuliam* putant, malè; meliùs Niger *Czanadre*.

ALBA IYLIA: sic dicta à Iuliâ Augustâ M. Aurelij Imp. matre, vt ex inscriptione huius vrbs liquet, antea *Apulum*, & *Col. Apulensis*, vt credit Lazius, hodie Germanicè *Vveyssenbourg*, Hungaricè *Gulafciruar*.

Singidaua: vbi fuerit ignoratur.

ALPES-TRIS sic dicta ab Hæmi montis, ad Carpathum productione, quam ALPES dixeret veteres,

Phrateria, vel *Frateria*, Nigro *Iurgano*, Lazio *Zazara* ab Hungaris, ab incolis *Brossa*.

Pinum: Lazio *Vvincz*, Nigro *Phistona*.

Sornum: *Seruny*, à quo non procul vestigia Pontis Traiani.

Tiasum: *Diod* Lazio.

Pirum: *Birthalmen* Germanis, *Berthalom* Hungaris.

Rhamidaua: *Repicza* Lazio.

Zusidaua Lazius credit hodie dici *Gabulacium*. in *Seruiâ*, seu *Rasciâ*.

PALODA diruta, vbi nunc *Campi Blechisfeld*, ita Lazius, & eius coniectura probatur ab omnibus.

Vtidaua: hodie *Vtuarhel*, hoc est *Vtidauæ* rudera, vt indigenæ loquuntur.

Petrodaua, seu *Petridaua*: *Petersdorff*.

Sandaua: *Schesburg*.

Carfidaua: *Kuryma* Lazio.

Triphulum: *Philefia*.

la *Valachie*, & la *Moldanie*.

§. 2. *Iazyges Metanasta.*

PARS (Viscenum, aliter Viscenum: *Zensuc*.

BOREA Gormanum, seu *Gormanû*, hodie *Zemlyn*, vel *Vamos*.

Parall. Geogr. Tom. II.

00

- LIS,** } Dociraua: *Hunguar.*
une partie } Triffum: *Agria.*
de la haute } Parca: hodie *Poltar*, ad lacum ex quo prodit Fl. *Ypol*,
Hongrie. } qui postea cadit in Granum.
- PARS** } **TRANSACINCVM**, vbi Equitum ala, ad Barbarorum
AV- } impetus, aut coërcendos, aut præueniendos: ho-
STRA- } die vulgò creditur *Pest*; quia Aquincum est *Buda.*
LIS, } Parthiscum: hodie *Bath-Monsior.*
une partie } Romulianum vbi Galeni Imperatoris sepultura: ita
de la haute } dicta vrbs à Romulâ eius matre; ad Tibiscum Flu-
Hongrie. } uium sita est, & à quibusdam creditur *Azomsal.*
 Singidonum: *Seged*, vbi Mariscus Fl. in Tibiscum
 cadit.

§. 3. *Mysia, seu Mæsia.*NUM. I. *Mysia superior.*

- DAR-** } **NESSVS**, Zosimo *Nassos*, Nisum *Curopolata*, hodie
DANI } *Nyssa* in *Seruiâ*.
partie Me- } **Scupi, & Scuppi**: hodie *Scopia*, seu *Vschup*, Galli-
ridionale } cè *Vscopie*.
de Seruie, } **Arrhibantium**: *Vvuziterno* Lazio.
& une par- } **MONS SCODRVS** Ptol. *Scardus* Straboni, *Codrus* Li-
tie de Bul- } uio; hodie *Marinay*.
garie. } **Dardaniæ** vrbs meminit *Tzetzes* in *Lycophonem*,
 sed commentum Græculi hominis existimatur.
- TRI-** } **TRICORNIVM**, Antonino *Turium*, aut *Dorium*, La-
COR- } zio *Corasceue*, Nigro *Columbatz*.
NESII } **VIMINATIVM**, *Biminatium* Procopij, fortè eadem
la partie } cum *Insulâ Viminacio*, cuius meminere *Paulus*
Meridio- } **Diaconus**, & *Niceph. Callistus*. *Niger* putat ho-
nale de la } die *Vidino* dici ad *Danubium*, Lazius *Vvuczider-*
Rascie. } na.
Tanatis: *Terriana* Nigro.
Eteta: *Rocana* eidem.
- TIMA-** } **Timacum** fortè ad Fl. cognominem, cuius meminit
CI } *Plinius*: quid sit uterque ignoratur, sed in *Mysia*

partie de Serbie, & de Bulgarie. } superiore collocantur.
 Orrea, seu Orrhea, quam Anton. Horreum Margi vocat; fixa erat ergo ad Fl. Margum.
 Margum oppidum, & Murgum vbi Carinus Imperator occubuit, Planum cognominatum inter Viminatum, & Aureum montem: *omnino perit.*
 Vendonis: fortè hodie *Vidino* Mediterranea.

M Y S I } RETIARIA Mysorum cognominata, apud Anto. Legio XI V. *Ressana* Lazio, *Nicoboli* Nigro.
 partie de Rascie, & de Bulgarie le long du Danube. } VLPIANVM, restauratum à Iustiniano Imperat. inquit Procop. 4. de *Ædif.* & ab eo dictum Iustiniana Secunda: *Pyrothij* hodie.
 Velanis, vel Vellanis: *Larzij* Lazio dicitur.

N V M. 2. *Mysia inferior, seu minor Scythia.*

SCY- } TOMI: Ptol. & aliis vulgè, *Tópus* Strab. *Tóμους* Stephano, exilio Nasonis celebris: Nigro *Constantia* dicitur, Cælio Calcagnino *Tomesuar*, nomine non abludente. Ciofanus tamen hodie *Kioniam* appellari contendit ob lacum vicinum *Onidouue-Iezero*, hoc est *lacus Ouidij*. Hanc urbem alluit Fl. Naxius, vt vult *Ælianus*, quem aliqui putant dictum etiam *Abfarum*, & *Ægialium*, & hîc credit *Arrianus* in Periplo Euxini, *Medeam* fratrem suum discerpisse, vnde vrbi nomen inditum.

THÆ

la partie de la Bulgarie vers les embouchures du Danube.

CALLATIA Ptol. *Callacis* Anto. *Calatis* Strab. & *Plin.* *Arriano* *Callantra*: hodie *Kilia* Lazio, Nigro *Pandalla*.
 Dionsyopolis, antea *Crunnos* dicta, *Varna* Iouio, *Chaliacra* Lazio; sita est ad Fl. *Ziram*.

ISTROPOLIS, *Ister*, & *Istria*, *Historium* fortè *Antonini*, eius incolæ *Istiani*: Nigro *Grossca* est, *Castaldo Stranico*.

Tibisca: *Sophia* Nigro dicitur.

Nouiodunum, *Nouidunum* *Amm.* quod collocat in *Grutingis*, vbi *Danubius* in ostia effunditur: ibi *Ant.* legionem 2. *Herculiam* locat, lib. *Not.* 1. *Iouiam*; vbi fuerit ignoratur.

- DINOGETIA, Anto. Dimiguthia, lib: Not. Dirigo-
thia: *Drimago* Nigro.
- Trosmis, & Trismis, vbi Ant. 1. Legio Iouia Scythica,
lib. Not. Legio 2. Herculiana: *vbi fuerit nescitur.*
- TRIBALLI OESCVS Triballorum dicta ad Oescum Fl. Pli. ex mon-
te Rhodo profluentem: *Blida*, Nigro, *Traiectum Bu-*
dini Lazio, aliis *Isch*, seu *Ischar*.
- BALANOVÆ, Iornandi Eustesium, id est Nouas, & ciuitas
L I Nouensis, vbi leg. 1. Ital. Anto. *Neuomont* Lazio.
- vnebonne partie de la Bulgarie referree entre le Danube & la Romanie.* Tirista, vel Tiristria, vel Tiristris, Straboni Ceterizis
Lysimachi cognomine, Tetrifia Arriano; hodie *Sili-*
stria fortè.
- DYROSTORVM, vel Durostolon, & Dorostorus, & Do-
rostenæ, fortè Rhodostolon Curopalatae, hodie *Dora*
Lazio; alij nomen retinere aiunt *Dorostoro*.
- Tromarisca, Ant. Transmarisca, hodie *Murice*.
- Axiopolis, & Axium: *Galacz* Lazio, *Colanamik* Oliua-
rio in Melam; fortè nomen retinet *Axiopoli*.
- NICOPOLIS Iornandi ad Fl. Iatrum ad quem ab eodem
accuratè describitur: *Nicoboli* hodie.
- Succidaua, & Sucidaua, Anto. Sacidaua; *vbi sita fuerit*
non satis liquet.
- CELEGERI ODYSSEVS, seu Odeffus, & Vdissus, putat hodie Niger
esse *Varna*, quæ apud Cedrenum appellatur *Barna*.
- Panyfus Fl. seu Pamyfus, Nigro *Laniza*.
- Mesembria, seu Mesambria, ἠμυανδον vocat Tzetzes
ex Ptolemæo, ineptè: antea vt vult Strabo Menebria
dicebatur: *perit*.
- HÆMVS MONS *Aïnos* Straboni, *Aïnos* Ptol. cuius pars
versus Thraciam dicebatur *Scomios*, quia ait Thucyd.
Hebrum & Nessum ex Scomio monte fluere, fortè is
idem Sombro Aristotelis est. Ab Italis, hodie *Cate-*
na mundi, & Monte *Argentaro* nominatur, *Balkay*
Turcis, *Cumoneza* Slavis, Cuspiniano *Costenazzo*, La-
zio *Krinicze*.

CAPVT VII.

Dacia Constantini, vel melius, Illyricum Orientale & Thracia.

§. I. *Historica descriptio.*

COGIMVR hæc omnia in Tabulam vnam ducere, quia in hac diuisione Dacia ægrè à Macedoniâ reuellitur; Mysia autem Thraciæ Diœcesi implicata est.

DIOECESIS THRACIÆ in sex prouincias diuisa fuit, quibus præfuit Vicarius sub Præfecto Prætorij Orientis, cuius & ipse gerebat vices. Hunnis eas regiones depopulâtibus duo adhibiti sunt Vicarij, sed amoti quia suis dissensionibus omnia turbabant. Dicebatur hic Vicarius vir spectabilis. In Scythiâ quoque Dux fuit Scythici limitis cum equitibus quibus oram illam tuebatur, & aliquando Mœsia 2. cum equitibus 700. peditum 9000. defensa est: sed eæ copix videntur fuisse totius Diœceseos. In eâ parte Mœsiæ vitium inciso grauius multabatur, ob crebriora maleficia.

Sub Præfecto Prætorij Illyrici duæ Diœceses, duoque Vicarij Dacia, & Macedoniæ, quorum insignia non recenset Notitia, quoniam hoc tempore à Barbaris ferè occupabântur, aut vastabantur. Item in vtraque Diœcesi includebatur Macedonia salutaris quæ Præsidem habebat suum, atque ita dicebatur ob aquarum salubritatem, vulgè autem accensetur Epiro Nouæ, & Præualitanæ. Cùm autem Præf. Præt. Illyrici antea Sirmij resideret, translatus est Iustinianam primam postquam Slauos Iustinianus domuit in Illyrico, vt eam urbem patriam suam instaurauit.

DIOECESIS DACIÆ Vicarium suum habuit, qui regiones illas 800. equitibus, & peditibus septies mille defendebat, & diu Vicariis caruit, Barbaris eam obtinentibus.

DIOECESIS MACEDONIÆ, quæ aliquando GRÆCIÆ dicitur à duobus magistratibus regebatur, Proconsule & Vicario, hic Macedoniam administrabat, ille Achaiam, sed ferè vni viro clarissimo duo illi magistratus committebantur.

§. 2. Geographica descriptio Daciae Constantini.

NUM. I. Diœcesis Thraciæ.

- EVROPA
Consularis,
*les environs
de Constan-
tinople.*
- CONSTANTINOPOLIS, licet huius prouinciæ finibus inclusa, Vicario tamen huic non parebat, sed Præfectum vrbs habebat, eiusdem auctoritatis cum Præfecto Prætorij: *Constantinople*, Turcis *Stamboul*.
Aytis, quid sit ignoratur.
Perinthus, quam Heraclea posteritas dixit.
- HÆMIMONS
sub Præside,
la partie de Romanie tirant vers le Capilli Derbens.
- HADRIANOPOLIS: *Andrinople*, magna vrbs ad confluentias multorum Fluminum in Hebrum, Deciorum patria, de qua plura in Thraciâ.
Achialon magna ciuitas.
Vscudama, malè hîc additur à Pancyrolo, cum sit eadem cum Hadrianopoli.
- THRACIA
Consularis,
partie de Romanie, qui auoisine la Bulgarie, & la Macedoine.
- PHILIPPOLIS, postea & Trimontium ad Hebrum: cum à Fritigerne excisa est 100. hominum millia capiebat: *Philippopoli*.
Eumolpias, quam aliqui cum superiore confundunt, distinxit Am. Marcel. fortè Nicopolis ad Nessum.
Bercea, postea Irenopolis dicta ab Irenâ Imperatrice.
Draſdea in qua excubabat Cohors tertia Valeria Baccarum, quæ fortè Pannoniorum fuit.
Mons Viamata, ad cuius radicem excubabat Cohors prima Aureliana, alij montem hunc Marmaram appellari volunt.
- RHODOPE
sub Præside,
- MAXIMIANOPOLIS, à Maximiano condita ad Rhodopen: *Maximianopoli*.
Traianopolis ad Hebrum Fl. *Traianopoli*.
Ænus de qua in Thraciâ, hodie *Eneo*, seu *Eno*.
Abdera *Polystilo*, vel *Asperosa*.
Maronæa de qua pluribus postea: *Marogna*.

la partie de
Romanie
sise le long
de l' Archi-
pel.

Zebui, seu Zeruensium Colo. quam aliqui confun-
dunt cum Traianopoli, quia hanc deduxit Traianus.
Vlucitra in quâ cohors quarta Gallorum excubabat.
Longus Murus, quò concessit Præfectus Prætorio Il-
lyrici Barbaris in Illyrico debacchantibus.
Sestos: *un des Chasteaux, ou vne des Dardanelles.*

SCYTHIA
sub Præside,
& aliquan-
do sub Cor-
rectore,
la partie de
Bulgarie en-
tre Capilli
Derbent, &
les bouches du
Danube.

TOMI: *Tomesuar, Constantia, aut Kiouia.*
Dionysopolis: *Varna, aut Chaliacra.*
Axiopolis: *Axiopoli*, in qua milites superuentores
dicti excubabant, quia hostem de improviso ag-
grediebantur. Zonaras in Basilio Porphyrogene-
ta, ait dictum Axium Bardarium.
Capidaua vbi Cuneus equitum Solensium.
Cium vbi Cuneus equitum Stablefianorum.
Arrubio, vbi equites Cataphractarij.
Telamonium vbi Cuneus equitum Arcadum.
Ægissos, vbi Cuneus equitum Armigerorum.

MOESIA

MARTIANOPOLIS, à sorore Traiani Imp. sic dicta,
clara Hibernis Imperatorum: hodie *Proutz.*
Durostorus, & Driftra vbi legio XXI. Claudia,
imò & I. legio Italica.

SECUN-

Dunum, vbi Cuneus equitum Solensium.

DA

Appiaria, vbi Cuneus equitum Scutariorum, &
milites tertij Naularij, hoc est qui naues seque-
bantur.

sub Præside,

Prista, Ptolémæo Tirista, vbi Cuneus equitum
Armigerorum.

le milieu de la
Bulgarie.

SECVRISCA, vbi Cuneus equitum Scutariorum,
itémque equitum Stablefianorum; immo &
Dux Scythiæ, ampla ergo ciuitas quæ duos Du-
ces caperet.

Tegra, vbi Cuneus equitum Hermundurorum.

Transmariscum, vbi milites Nouenses.

Nouæ, & Eustesium postea Theodosiopolis, & aliz
de quibus consule Notitiam Imperij.

NVM.

NVM. 2. *Diœcesis Dacie.*

MOESIA PRIMA
 sub Præsîde,
*la partie de la Rascie au de-
 cà du Danu-
 be.*

VIMINATIVM, vbi Præfectus classis Istricæ; hîc dictus Cæsar Antoninus à patre Seuero; hîc etiam sæpe hibernavit Diocletianus.
 Tricornium, vnde Tricornesij, vbi Cuneus equitum Sagittariorum, & Auxiliares Tricornienses dicti, & Auxilium Aureo-montanorum.
 Aureus Mons, vbi Cuneus equit. Dalmatarum.
 Margum, seu Meargum, planum cognominatum, vbi Auxilium Margense.
 Singidunû, vnde Constantius aliqua iura rescripsit.
Vide reliqua loca in Notitiâ, hæc enim præcipua sunt.

DACIA RIPENSIS
 sub Præsîde,
*la partie Occidentale
 de Bulgarie le long
 du Danube.*

OESCVS, ad Fl. cognominem, qui Danubio miscetur, Triballorum olim caput, vbi auxilium Mariensium.
 Ratiaria, meliùs Rettaria, vbi Præfecturâ Legionis XIII. Geminæ.
Reliqua vide in Not. Imp. vbi multa loca notantur.

DACIA MEDI-
 TERRANEA
 Consularis, *partie
 Meridionale de Seruie.*

NESSVS, ad Fl. cognominem, nunc Nessauam: in huius vrbis suburbiiis Valens & Valentinianus Palatina officia partiti sunt: hodie *Nyssa en Seruie.*

DARDANIA
 sub Præsîde, *partie plus
 Meridionale de Bulgarie.*

SCVPI in Orbelo Monte, in finibus Dardaniæ, & Macedoniæ, hodie *Vschup, seu Vscopie.*

PRÆVALITANA
 sub Præsîde,
 CVI ADIUNGITVR
 PARS MACEDONIÆ
 SALVTARIS
*partie de Dalmace, &
 d' Albanie.*

IUSTINIANA PRIMA, à Iustiniano inde oriundo, cum priùs Achredo diceretur, in excelsò monte supra lacum Lichnedum, aliter Bassaritim, dicitur & Regia Bulgaricæ, & in Tauresiâ Regione parte Dardaniæ collocatur à Procopio; fortè hodie *Ochrid.*
 Scodra, arx quondam & caput Gentis Illyricæ: *Scutari.*

NUM. 3. *Diœcesis Macedoniae.*

- MACEDONIA
PARVA
Consularis,
Iamboli.
- THESSALONICA: *Salonichi*, ad quam confu-
git Præfectus Præt. Illy. Barbaris in eius di-
tionem sœuientibus.
Stagira, hodie *Libanoua*.
Pella, Regia olim ciuitas, sed plurimùm de-
creuit: *Seniza*.
- EPIRVS VETVS
II. ET INFERIOR
sub Præfide, *partie*
Meridionale d' Albanie.
- NICOPOLIS, victoriæ Actiacæ monimen-
tum: *Preueza*, vel *Preueza*.
Ambracia, vnde sinus nomen hodie *Lar-
ta*, vel *Arte*, aut *Arta*.
- EPIRVS NOVA, PRIMA,
ET SUPERIOR sub Præfide,
CUI ADIUNGITVR PARS
MACEDONIÆ SALVTARIS,
partie Septentrionale d' Albanie.
- DYRRACHIVM, olim Epidamnus,
traiectus ex Brundusio: *Durazzo*,
nobis *Duras*.
Apollonia perantiqua ciuitas, *no-
men hodie retinet*.
- THESALIA
sub Præfide,
Camenolitari.
- LARISSA, cognominata Pensilis *χρηματή*, ad dif-
crimen alterius: hodie *Larizo*.
Demetrias, antea Pagasæ: hodie nomen seruat
Dimitriada.
- ACHAIA
PROCONSV-
LARIS,
*la Liuadie, &
la Morée.*
- ATHENÆ: *Setines*:
Patræ, vbi aliquando Proconsul ius dixit: *Pa-
tras*.
Lacedæmon: *Musihra*.
Corinthus: *Coranto*, in Isthmo.
- CRETA
Consularis,
*l'Isle de Can-
die.*
- GNOSYS ad Fl. Ceratum: *Cinosa*.
Gortina ad Lethæum amnem: *Gurtina*.
Cydon ad ostia Pycni Fl. aliter Cydonia dicta: *la
Canée*.

